

RAZVOJ ORGANSKE POLJOPRIVREDE I STOČARSTVA U SVETU, EVROPI I KOD NAS

*Milun Petrović¹, Snežana Bogosavljević-Bošković¹, Radojica Đoković¹,
Nikola Bokan¹, Vladimir Dosković¹, Simeon Rakonjac¹*

Izvod: Intenzifikacija poljoprivredne proizvodnje, kako ratarske, tako i stočarske donela je mnogo koristi ljudskom društvu, ali intenzivan razvoj poljoprivrede i njena orijentacija na industrijskim principima nosili su sa sobom i negativne efekte, koji su se umnožavali i sve više rasli. Osnovni negativni efekti koji prate konvencionalnu intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju ogledaju se u eroziji zemljišta i biodiverziteta, animalnim proizvodima dobijenim od životinja koje se gaje u uslovima konstantnog stresa, prisustvu rezidua antibiotika i hemijskih proizvoda za zaštitu bilja.

Sa spoznajom negativnih efekata intenzivne industrijske poljoprivredne proizvodnje kao i posledice koje može da ima konzumiranje proizvoda iz iste sa aspekta zdravlja potrošača raste interesovanje za nekonvencionalnu, a posebno organsku proizvodnju. Sve ovo uticalo je da se tokom poslednje decenije obim organske proizvodnje u svetskim razmerama znatno poveća. Širenju organske proizvodnje doprineli su i standardi definisani kroz zakonske propise i regulative koji obezbeđuju okvir za omogućavanje dobrih životnih uslova za domaće životinje.

Ključne reči: organska poljoprivreda, standardi, zakonski propisi

Uvod

Intenzifikacija poljoprivredne proizvodnje, kako ratarske, tako i stočarske donela je mnogo koristi ljudskom društvu, ali intenzivan razvoj poljoprivrede i njena orijentacija na industrijskim principima nosili su sa sobom i negativne efekte, koji su se umnožavali i sve više rasli (*Bogosavljević-Bošković i sar., 2011*).

Sve poznate sisteme poljoprivredne proizvodnje u svetu možemo klasifikovati u tri osnovne grupe:

- *Intenzivni sistemi proizvodnje* sa velikim ulaganjima u tehnologiju gajenja i velikom ostvarenom dobiti;
- *Ekstenzivni sistem proizvodnje*, koji su bazirani na sopstvenoj proizvodnji hrane, na nešto manjim ulaganjima u tehnologiju gajenja i sa ostvarenom proporcionalno manjom dobiti, ali i sa proizvodima koji imaju određene dodatne vrednosti (npr. proizvodnja tradicionalnih stočarskih proizvoda sa oznakom geografskog porekla);
- *Specifični/alternativni sistemi proizvodnje* (kao što je **organska proizvodnja**) usmereni ka određenoj ciljnoj grupi potrošača.

¹ Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, ul. Cara Dušana 34, 32000 Čačak.

